

107033 - De verwijdering van een leerling uit groep 8 is alleen mogelijk als er zwaarwegende argumenten zijn en alle begeleidingsmogelijkheden zijn benut.

ADVIES

in het geding tussen:

mevrouw A, wonende te Z, verzoekster,
gemachtigde: mevrouw mr. R.V. Binda

en

Stichting B, gevestigd te Z, het bevoegd gezag van C, verweerder
gemachtigde: de heer mr. M.R.A. Dekker

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij verzoekschrift van 13 oktober 2015 heeft verzoekster aan de Commissie een geschil voorgelegd over het besluit van verweerder om haar zoon D van school te verwijderen.

Verweerder heeft een verweerschrift ingediend, ingekomen op 11 november 2015.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 26 november 2015 te Utrecht.

Verzoekster verscheen ter zitting in gezelschap van de heer E, vertrouwd persoon, en werd bijgestaan door haar gemachtigde.

Verweerder werd ter zitting vertegenwoordigd door de heer F, beleidsadviseur, de heer G, directeur van C, en de heer H en mevrouw J, groepsleerkrachten, bijgestaan door de gemachtigde.

Namens het samenwerkingsverband verschenen ter zitting de directeur en de onderwijsadviseur.

2. DE FEITEN

1. Verzoekster is de moeder van D. D is geboren op 16 september 2004. D is in groep 4 op deze school gekomen, in het schooljaar 2015-2016 is hij leerling van groep 8 van C.
2. Met ingang van oktober 2014 heeft de school D begeleid aan de hand van drie handelingsplannen, gericht op beïnvloeding van het gedrag en de werkhouding van D.
3. De handelingsplannen maken onderdeel uit van het Groeidocument, met de opstelling waarvan eveneens in oktober 2014 is begonnen. Het Groeidocument wordt binnen het samenwerkingsverband gehanteerd en bevat ook het ontwikkelingsperspectief (verder: opp) van D.
4. Eind mei 2015 heeft de school het Groeidocument ter advisering voorgelegd aan het samenwerkingsverband (verder: SWV). In de loop van oktober heeft het SWV geadviseerd D te plaatsen op een school voor speciaal onderwijs.
5. Het SWV heeft op 14 oktober 2015 een toelaatbaarheidsverklaring voor een school voor speciaal onderwijs (ZMOK) afgegeven.
6. Op 15 oktober 2015 heeft verweerder besloten D met ingang van 1 november 2015 van school te verwijderen omdat de school te kennen gaf dat D een gevaar vormde voor zichzelf en zijn medeleerlingen en de school handelingsverlegen was.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekster

Verzoekster stelt dat D werd gepest, dat de school daar niets aan deed en dat D daarop het heft in eigen hand heeft genomen. Sindsdien wordt hij door de school als lastig ervaren. Een plan van aanpak om zijn gedrag te reguleren is nooit serieus ter hand genomen. D mankeert niets en vertoont hooguit wat vroege puberteitsverschijnselen. Het verwijt dat verzoekster niet wilde meewerken aan nader onderzoek van D klopt niet omdat nader onderzoek helemaal niet nodig is. Verzoekster heeft D psychologisch laten onderzoeken en de school beschikt over de relevante gegevens uit dat onderzoek. Een door de school ingeschakelde psycholoog heeft D geobserveerd. Deze psycholoog bleek vooringenomen te zijn en heeft geen objectief beeld van D geschetst. Het dossier, op basis waarvan het SWV de toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal onderwijs heeft gebaseerd, is onvolledig en onjuist. Het gesprek van verzoekster met het SWV was niet meer dan een formaliteit omdat de conclusie al vaststond. Al met al is de school tekortgeschoten in de begeleiding van D, wilde men vervolgens van een lastige leerling af en heeft de school meer oog gehad voor de eigen reputatie dan voor de belangen van D. Verwijdering van D zo kort voor de Cito-toets kan niet in het belang van D zijn, aldus verzoekster.

Standpunt verweerder

Verweerder stelt dat het gedrag van D vanaf het begin dat hij op school kwam al problematisch was. Inmiddels is zijn gedrag zodanig dat hij een gevaar vormt voor zijn eigen veiligheid en die van zijn medeleerlingen. Tezamen met zijn gebrekkige werkhouding levert dat voor de school een onoverkomelijke belemmering op voor het bieden van onderwijs aan D. De school heeft handelingsplannen uitgevoerd maar deze hebben niet tot het beoogde resultaat geleid. Het arrangement Superhelden kon niet worden uitgevoerd omdat verzoekster daar na een eerder akkoord uiteindelijk geen toestemming voor gaf. School vond het nodig om nader onderzoek bij D te verrichten, maar ook daar stemde verzoekster niet mee in. De school beschikte over te weinig gegevens om de ondersteuningsbehoefte van D volledig in beeld te krijgen, mede omdat verzoekster slechts zeer beperkte gegevens verstrekke uit het psychologisch onderzoek dat zij zelf bij D had laten afnemen. Op basis van de wel beschikbare gegevens en het schoolondersteuningsprofiel blijkt voldoende dat de school D niet langer de voor hem nodige ondersteuning kan bieden. Deze visie wordt ondersteund door de toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal onderwijs. Er is een school bereid en in staat om D onmiddellijk toe te laten.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

De Commissie overweegt dat bij definitieve verwijdering van een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte deugdelijk onderzoek dient te zijn verricht naar het ontwikkelingsperspectief en de voor de school resterende mogelijkheden tot begeleiding. Ook dient een andere school bereid te zijn gevonden om de leerling toe te laten. Een en ander houdt verband met de zorgplicht van de school en het streven te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten.

Voor de Commissie is voldoende vast komen te staan dat D een leerling is met een extra ondersteuningsbehoefte. Uit het door verweerder overgelegde Groeidocument blijkt dat het gedrag en de werkhouding van D van dien aard zijn dat extra ondersteuningsactiviteiten nodig zijn om hem met succes de basisschool te laten afronden en deugdelijk voor te bereiden op het voortgezet onderwijs. Dat het gedrag van D mogelijk een aantal keren door medeleerlingen is uitgelokt, maakt dat niet anders. De werkhouding van D belemmert hem bij het naar vermogen benutten van zijn capaciteiten op cognitief gebied.

Verzoekster heeft geen medewerking verleend aan door de school noodzakelijk geacht onderzoek naar de behoefte aan extra ondersteuning van D. Ook heeft verzoekster de school beperkte informatie verstrekt uit het door haarzelf geïnitieerde psychologische onderzoek van D. Het spreekt voor zich dat verweerder daardoor is belemmerd in het zoeken naar mogelijkheden om D optimaal te begeleiden. Dat neemt echter niet weg dat de school mogelijkheden heeft laten liggen om op basis van de haar ter beschikking staande gegevens een onderwijsaanbod met meer gestructureerde ondersteuningsactiviteiten voor D te ontwikkelen. Weliswaar heeft de school vanaf oktober 2014 gepoogd met behulp van handelingsplannen meer lijn te brengen in de begeleiding van D, maar naar het oordeel van de Commissie heeft de school in die begeleiding te weinig structuur aangebracht om te kunnen spreken van een voldoende omvattend plan, waarin de ondersteuningsbehoeften van D en de mogelijkheden van de school effectief op elkaar waren afgestemd. In korte tijd zijn drie handelingsplannen opgesteld en voor zover mogelijk uitgevoerd. Mede gezien de voorgeschiedenis – D is door de school al sinds zijn komst in groep 4 beschreven als een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte – had van de school verwacht mogen worden dat langduriger was gewerkt aan de hand van cyclische handelingsplannen die na een grondige evaluatie zouden worden bijgesteld en verfijnd. Daarin is de school naar het oordeel van de Commissie, alle inspanningen ten spijt, tekortgeschoten. Daarom is de Commissie van oordeel dat de school haar mogelijkheden om tot een optimale begeleiding van D te komen onvoldoende heeft benut. Het moge zo zijn dat verzoekster niet steeds de door school terecht gewenste medewerking heeft verleend aan het ontwikkelen van de optimale begeleiding van D, dat neemt niet weg dat de school in deze haar eigen verantwoordelijkheid onvoldoende heeft genomen. Dat klemt temeer daar met name het schoolondersteuningsprofiel daar handvatten voor biedt. Expliciet wordt in het ondersteuningsprofiel aandacht geschonken aan de situatie waarin de samenwerking tussen school en een ouder stagneert. In de dan te volgen procedure speelt mediation een rol. Deze stap heeft verweerder niet gezet zonder daarvoor een verklaring te geven. Inzet van mediation had naar het oordeel van de Commissie de mogelijkheid kunnen bieden de communicatie met de ouder te verbeteren. Inzet van dit middel draagt ook de mogelijkheid in zich overeenstemming te bereiken over de behoeften van D, wat ervoor nodig was om daar volledig zicht op te krijgen en de resultaten daarvan te vertalen in concrete stappen. Door niet de in het ondersteuningsprofiel beschreven procedure te volgen, heeft verweerder naar het oordeel van de Commissie te vroeg het uiterste middel verwijdering van school ingezet. De Commissie overweegt daarbij dat het gedrag van D storend was en belemmerend voor zijn eigen ontwikkeling, Desondanks vraagt het om extra zorgvuldigheid in de afweging en er moeten zwaarwegende argumenten zijn wanneer een school in deze fase van de schoolcarrière van een leerling tot een dergelijk ingrijpende maatregel overgaat en een leerling van groep 8 verwijderd. Daar is niet van gebleken.

Op grond van bovenstaande is de Commissie van oordeel, dat verweerder niet in redelijkheid heeft kunnen besluiten om D in deze fase van zijn basisschoolloopbaan nog van school te verwijderen.

5. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek gegrond en adviseert het bevoegd gezag het bestreden besluit in te trekken.

Aldus gedaan te Utrecht op 6 januari 2016 door mr. D. Ghidei, voorzitter, drs. R. Aerden en drs. E. Hoeksma, leden, in aanwezigheid van mr. M. Smulders, secretaris.

mr. D. Ghidei
voorzitter

mr. M. Smulders
secretaris